

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit à Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri pošti, ček, zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Po volitvah v Avstriji

Pogajanja za sestavo delovne večine — Schobrov blok jeziček na tehnici — Odmev volitev v inozemstvu

menaj, 11. novembra. Gledate na to, da nobena stranka pri nedeljskih volitvah ni dobila take večine, da bi moga sestaviti vlado, kakor tudi glede na to, da je sedanja vladna koalicija krščanskih socialistov in Heimwehrovcev ostala v manjšini, vendar glede nadaljnega razvoja politične položaja popolna nejasnost. Volitev same v razmerju strank niso mnogo izpremenile. Krščanski socialisti so sicer res precej izgubili, in izšli iz volitev oslabljeni, vendar pa so meščanski mandati po številu še vedno v premoči nad socialdemokratskimi.

V vladnih krogih pričakujejo, da bo v času do sestanka novega Narodnega sveta prišlo med strankami do razčlenjenja. Par dni bo še trajalo, predno bodo definitivno razdeljeni mandati, zlasti oni, ki odpadejo na ostanke glasov. Med tem se bodo izvršile prizrepe za sestanek Narodnega sveta, ki se mora sestati po ustavnih določbah najkasnejše mesec dni po volitvah. Do takrat se bodo tudi stranke definitivno konstituirale in določile smernice za svojo bodočo politiko. Po konstuiranju Narodnega sveta se bo vladu predstavila nova zbornica. Jasno pa je, da si mora priti vladu poprej na čisto, kake naloge hoče še izvesti in ali je rezultat volitev povod za rekonstrukcijo vlade. Dejstvo, da mora Narodni svet še pred novim letom rešiti vprašanje proračuna, sili stranke, da se čimprej sporazumejo za primeren delovni program.

Kar se tiče posameznih strank, so krščanski socialisti pripravljeni sodelovati z vsemi meščanskimi skupinami in bodo bržkone že v prihodnjih dneh stavlji dr. Schobru tozadne predloge. Iz pisave njihovih glasil in izjav vodilnih krščansko-socijalnih politikov je sklepali, da se krščanski socialisti, če tudi so izšli iz volitev poraženi, nikakor ne nameravajo umakniti iz vlade, marveč za vsako ceno obdržati državno krmilo v svojih rokah in nadaljevali protimarksistični kurz, ki ga je uvedla Seipel-Vaugoinova vlada.

Dr. Schober, ki se zaveda, da je jeziček na tehnici in da ima za svojo skupino enako povoljne izglede za sodelovanje v vladi tako pri krščanskih socialistih, je zaenkrat še rezerviran. Počakati hoče na to, kake predloge mu bodo stavile ostale stranke in se bo odločil bržkone šele tik pred sestankom Narodnega sveta. Glede na način, kako je dr. Seipel izval padec njegove vlade in glede na ostre napade, ki so jih naperili proti njemu iz krščansko-socijalnega tabora, dobi volilne propagande, v Schobrovem taboru koaliciji s krščanski socialisti niso posebno naklonjeni.

Socijalni demokrati sicer ne računajo s tem, da bi sami prevzeli vladu, vendar pa so mnenja, da mora sedanja vlada, ki je ostala v manjšini, takoj odstopiti in napraviti novo vladni. Kljub nasprostvom, ki vladajo med meščanskim socijaldemokratskim taborem, pa socijalni demokrati ne bi bili nenaklonjeni koncentraciji s točno določenim programom.

V političnih krogih mnogo razmotrovajo tudi o tem, kaj bo sledilo, če med strankami ne pride do sporazuma in če ne bo mogoče sestaviti za delo zmožne vlade. V tem primeru bi prišla na krmilo manjšinska vlada, slediti pa bi moral takoj zopet razputz Narodnega sveta in razpis novih volitev. Teh pa se vse stranke boje. Zlasti socialisti demokrati opozarjajo na posledice nadaljevanja dosedjanja protimarksistične borbe, ki ni rodila nikakih uspehov in povdinja potrebo novega političnega kurza v Avstriji.

Konec velenemske stranke

Dunaj, 11. novembra. Včeraj je bila pod predstvom dr. Schobra seja eksekutivnega komiteja Schobrovega bloka, na kateri se je razpravljalo o rezultatih volitev. Ugotovilo se je, da velenemci ne obstajajo več, ker so pri volitvah glasovali za narodne socialisti ali pa za kandidate Heimwehra. S tem je velenemska stranka v Avstriji preneha obstojeti. Schobrov blok se bo konstituiral kot narodna gospodarska delovna zajednica ter bo nastopal kot samostojna politična stranka. Z Landbundom bo Schobrov blok skupno nastopal v parlamentu v vseh državno-političnih vprašanjih. Nova stranka bo sedaj pričela z izgraditvijo svoje organizacije.

Francoski tisk o položaju v Avstriji

Pariz, 11. novembra. Listi objavljajo obširne članke o avstrijskih volitvah. Tempse piše, da je rezultat volitev hud udarec za narodne socialiste in za Heimwehr. Soci-

alni demokrati so izšli iz volitev neoslabljeni in s tem dejstvom bo morala računati vsaka krščansko socialna vlada. »Information« izraza močne dvome, da bi prišlo v Avstriji do koalicije meščanskih strank. Notranje-politični položaj je tembolj zamotan, ker so heimwehrovci izjavili, da tudi tedaj ne bodo pustili oblasti iz rok, ako bi se prebivalstvo pri volitvah izjavilo proti njim.

Centrum graja krščanske socialce

Berlin, 11. novembra. Gledate na to, da nobena stranka pri volitvah neoslabljeni in s tem dejstvom bo morala računati vsaka krščansko socialna vlada. »Information« izraza močne dvome, da bi prišlo v Avstriji do koalicije meščanskih strank. Notranje-politični položaj je tembolj zamotan, ker so heimwehrovci izjavili, da tudi tedaj ne bodo pustili oblasti iz rok, ako bi se prebivalstvo pri volitvah izjavilo proti njim.

Praga, 11. novembra. Listi objavljajo

obširno poročila o avstrijskih volitvah ter ugotavljajo v naslovih zmago socialnih demokratov in poraz Heimwehra. »Narodni listy« ugotavljajo, da druženjem meščanskih strankam ni uspelo poraziti socialnih demokratov. Sedaj se more čakati na to, ali se bodo izpolnile pretjene, ki so jih fašisti izrekli v volilni borbi. V tem oziru položaj v Avstriji še ni pojasnjen. Avstrija potrebuje konsolidacijo in stabilizacijo. Prenehati mora, da bo Avstrija objekt pustolovščin. »Češke slovo« izjavlja, da se pesimism s katerim so se pričakovali volitve v Avstriji, ki sreči ni izpolnil. Desničarske stranke, ki jim je bil republikansko demokratiske režime trta v peti, so pri včerajšnjih volitvah doživele katastrofnih porazov.

Praga, 11. novembra. »Prager Presse«

razpravlja v uvodniku o rezultatu avstrijskih volitev in povdjarja, da je izid nedeljskih volitev dokaz, da avstrijsko prebivalstvo ne želi nikakih temeljnih izpremenb svojega političnega življenja. Avstrijska javnost pričakuje sedaj po razburljivi volilni borbi pomirjenje politične atmosfere.

Priznanje uvede fašistične politike in radi-

kalizmu se je izjavil v nedeljskih volitvah

so dokaz, da ostane Avstrija slejko preverna demokracij.

Obširno razpravlja o avstrijskih volitvah

Berlin, 11. novembra. List »Germania« komentira avstrijske volitve v naglašu, da je razcepjenost strank največja hiba. V svojih nadaljnjih izvajanjih podprtava neizogibno potrebo sporazuma med krščanskimi socialisti in dr. Schobrom, naglašajoč, da je to prvi pogoj za pozitivno delo.

Obširno razpravlja o avstrijskih volitvah tudi »Deutsche Allgemeine Zeitung«, ki pravi, da je meščanska večina številno sicer podana, da pa bo zelo težko sestaviti za delo zmožno vlado.

Tardieu o položaju Francije

Optimistične izjave bivšim bojevnikom o težavah Francije

Pariz, 11. novembra. Ministrski predsednik Tardieu je imel daljši govor pred 4000 bivšimi bojevnikimi. Zborovalci so francoskega ministrskega predsednika zelo navdušeno pozdravljali ter mu soglasno izrekli zaupnico za njegovo notranjo in zunanjno politiko. Tardieu je dejal v svojem govoru med drugim tudi naslednje:

Bivši bojevnik, ki ste prelivali svojo kri za svobodo domovine ter prenšali največje trpljenje, morate postati vzgojitelji našega naroda, da bo s prav tako velikim trpljenjem prenesel tudi morebitne težave, ki ga čakajo v prihodnosti. Francoski narod se je po vojni dokaj razvadil, ternal je, tožil in napadal vladu, ko je vendar nad vse jasno, da je Francija danes edina država, na katere gospodarski in politični polo-

zaj se ozirajo z zavistjo vse ostale države na svetu.

Tardieu je tudi obširno zavračal zle na-

mene onih, ki izrabljajo začasno krizo, na-

stalo zaradi slabe žetve, in pa nekatere lo-

kalne bančne polome zato, da razširijo

črnogledna preročevanja in napovedujejo

katastrofo sedanje vladne politike. Opozar-

jal je na to, da skušajo pri drugih narodih v slučaju nesreče, vsi odgovorni faktorji in

politiki, ki jih podpirajo omiliti zaradi ne-

zgod nastali položaj, v Franciji pa imajo

navedeno gotovo krogi izrabljati prav take

slučaje za svoje politične namene.

Francoski narod si je danes lahko svest

svojega dobrega položaja, da je naravnost smešno, če veruje onim, ki mu napoveduje bližnje katastrofe in gospodarske kri-

ze.

Mednarodni krediti za agrarne države

Basel, 11. novembra. Upravni svet banke za

mednarodna plačila se je na današnji seji

bavil z dovoljitvijo kreditov na kratke in

srednje roke krščanski, Rumuniji in

Poljski za povzdigno poljedelstvo. Po pre-

ložitvi provizornega načrta, v česar obse-

gu bi banka za mednarodna plačila sodelovala pri stabilizaciji pesete, bo upravni svet sprejel načelen sklep o končnovljevanju

zgodnjih volitv v Avstriji.

Varšava, 11. novembra. Včeraj se je tukaj v smislu sklepa varšavske agrarne konferen-

ce od avgusta t. l. pričela konferenca strokovnjakov srednjih in južnoravnih evropskih agrarnih držav o vprašanju agrarnih kreditov. Konference se udeležujejo zastopniki Poljske, Rumunije, Jugoslavije, Bolgarije, Češkoslovaške in Estoniske. Delo konference bo trajalo dva dni.

Venizelos na potovanju po srednji Evropi

Atene, 11. novembra. Ministrski predsednik Venizelos bo svoje božične praznike preživel najbrž na Dunaju, odkoder bo nato potovelj v Varšavo in Bukarešto.

Težka železnica v Rumuniji

Bukarešta, 11. novembra. V bližini Flo-

reste je zavozil osebni vlak v lokomotivo,

ki je manevrirala na progi. Osem potnikov

je bilo ubitih, 15 pa ranjenih.

Katastrofa parnika v viharju

Newyork, 11. novembra. Zaradi močnega viharja ob kalifornijski obali se je v petih minutah topotil parnik »Brocklin«, ki je bil na potu iz San Francisca v Eureco. Parnik je imel na krovu les. Celotna posadka 17 mornarjev je utonila.

Krvavi izgredi v Nemčiji

Berlin, 11. nov. V noči od nedelje na

ponedeljek je prišlo v bližini nekaterih

nesti mesto do krvavih izgredov. Pri Düs-

eldorfu so komunisti pričeli borbo s po-

licijo. Pri tem sta bili dve osebi ubiti. Stir-

je policisti so bili težko ranjeni. Pri Frank-

furtu je prišlo do spopada med socialnimi

demokratimi in narodnimi socialisti. Dve ose-

bi sta bili smrtno nevarno ranjeni. V Stutt-

gartu je bilo šest oseb ranjenih in noži in

sicer v borbi med socialisti in komunisti.

V Zuffenhausnu so komunisti vdrli na zbro-

janje narodnih socialistov. Prišlo je do

hudega spopada, pri katerem je bilo šest

oseb težko ranjenih.

Porazna odločitev v berlinski

stavki kovinarjev

Berlin, 11. novembra. d. Odločitev razs-

oščišča v zadevi stavke kovinarjev

delavcev v Berlinu je vplivala na krogov strokovnih

organizacij nad vse katastrofalno. Voditelji

Svetovna prvaka ping-ponga v Ljubljani

Snoči sta nastopila v Unionu dva slavna madžarska ping-pongarja

Ljubljana, 11. novembra.

Ping-pong ali table-tenis je prav zanimiv sport, ki se je zadnja leta zelo razširil tudi v Ljubljani in ima med mladino in med odraslimi vedno več prijateljev. Uvedla ga je SSK Ilirija, ki je pred dvema letoma postavila v svoje kopališče več miz in dala s tem pobudo za splošni razvoj to igre v Ljubljani. Ustanovljenih je bilo več klubov, oziroma ping-pongarskih sekcij, katerim gotovo prednjači Ilirija sama; sledje ji LSK, Preporod itd. Poleg tega igra ping-pong tudi mnogo zasebnikov, ki so si doma postavili mize.

Ping-pong je pri nas še le v razvoju. Igra se zdi navidez zelo lahka, zahteva pa izredno mnogo znanja, tehnike, gibčnosti, spretnosti, previdnosti in bladnokrvnosti. To se je videlo snoči, ko sta gostovala v Ljubljani dva odlična madžarska igrača, od katerih je eden večkratni svetovni prvak. To sta Nikolas Szabados, 19 letni zasebni uradnik iz Budimpešte, ter njegov 19 letni tovaris, Istvan Kabosz iz Budimpešte. Oba sta te dni igrala v Zagrebu in rade volje sta se odzvala povabilu ljubljanskega kluba, ki ju je povabil na gostovanje.

Snoči sta nastopila v Unionu pred mnogimi prijatelji ping-ponga. Aranžma in igre so vodili funkcionarji Ilirije in LSK. Kot prva sta nastopila domača tekmovalca Prelovšek in Šivic, člena LSK. Zmagal je Šivic z 21 : 17 in 21 : 15. Šivic se utegne razviti v prav dobrega igrača. V drugi igri je Kabosz precej sigurno odpravil Kersniga (LSK) s 21 : 11 in 21 : 13. Priznati je pa treba, da se je Kersnig napram rutiniranemu Madžaru dobro držal. Nato sta nastopila gdc. Ling (LSK) in Dežman (Ilirija). Mala Ilirijanka je svojo nasprotnico porazila z 20 : 9 in 21 : 13. Dežmanova je poleg Tratinovec nedvomno naša najboljša igračica. Odlikuje se z ostriimi udarci, zlasti v ofenzivi. Največje zanimanje je pa vladalo za nastop slovenskega internacionalca Szabadosa proti enemu naših najboljših ping-pongarjem Denesu. V blesteči igri je Madžar porazil Denesa s 21 : 6 in 21 : 12. Szabadosova igra je občinstvo zadivila. Njegov servis je skranno nevaren, v forhandu je pa mojster. Vsak udarec je bomba in — sedi. Pobiral, pariral in serviral je zoge iz neverjetnih pozicij. Občinstvo mu je opetovano navdušeno

Krasen lokal

Tiskovne zadruge

Ljubljana, 11. novembra.

»Kdor pa hoče že peti, mora od kraja začeti...« Če hočete, pa naj bo ta zvezreni verz v tem primeru naš motto. Kajti poleg vsega drugega je potrebno naprej omeniti promenado, saj je ona bistveni del vsakega večnjega mesta in seveda Ljubljane tudi.

Da, začetek in konec, oklepa vse, ilustracija je ljubljanskega življenja proza in poezija Ljubljane. To je promenada. — O, promenada, sladko ime! Tako bi rekel pesnik. — Akademik: Življenje brez teorije — vredno debate in brušenja podplaščov. — Gospodiča: Moje upanje in sreča. — Sportnik: Torišče za trening in počitek. — Novinar: Poročevalski urad brez škarj in treh pik. — Trgovec: Moj ideal, živahen promet (travmaj pa naj vrag vza me!). — Dama: Hm, tam se postavljamo, možičkom rožičke nastavljamo... .

Pa kaj bi govorili na dolgo in široko, promenada je za vse velikega pomena, nikdo ne more kar tako preko nje. Vidite, še tramvaj se je ne more izogniti, kar po nji jo bo mahnil na Vič, ne pomaga nobena »žavba«. Ampak to samo mimogrede, treba je le pribiti, da je promenada začetek vsega, zato je seveda tudi tu nismo mogli prezreti.

Ne moremo je prezreti, če omenimo najlepšo ljubljansko knjigarno, najlepši, najdejnejši trgovski lokal v Ljubljani, na vogalu Knafljeve in Selenburgove ulice. Knjigarna in založništvo Tiskovne zadruge.

Doslej nismo niti vedeli, kako krasen je ta lokal, dokler so bile v izložbenih oknih razstavljenne — moške hlače. Tiskovna zadružna ima okus in glavo tudi. — Lokala z izložbenimi okni ob dveh tako prometnih ulicah, skratka, na promenadi, prostornega, moderno urejenega — idealnega, bi bil pač vsak vesel. Reči moramo, da Tiskovna zadružna zanj prav lahko mnogi zavidajo. Pa nič ne pomaga, sline je treba požreti.

Tiskovna zadružna se ne baha, to ji zamerimo, ker ženski spol se mora bahati že takrat, če ga nič pride, kako pa šele tezdaj, ko se ima res s čim! Najbrž je pa tako samozvestna, da ji ni do tega in meni, da jo bodo že drugi pohvalili. Saj je pa tudi vredna poхvala.

Tiskovna zadružna je imela doslej svoj trgovski lokal v Prešernovi ulici, ki je bil za njo mnogo premajhen. Lokal je imel le eno nekoliko večjo izložbeno okno in par omari, zato seveda ni bilo mogoče razstaviti ogromne zaloge knjig, revij, magazinov, časopisov, sliš itd. Lokal v Selenburgovi ulici je pa kot nalač za podjetje takor je Tiskovna zadružna, za velemestno knjigarno. Lokal v Prešernovi ulici je proti temu komaj kiosk. Ob Knafljevi in Selenburgovi ulici so po tri velika izložbenia okna poleg najlepšega, vogalnega, ki je odprt na obe ulici. Ze radi tega okna je lokal vreden zlata. Podjetje pa tudi zna uporabiti kar ima na razpolago. Izložbe so mojstrsko aranžirane tako, da se ljudje nehote ustavlajo pred njimi in jih občudujejo. Dve okni pa nudita gledalcem — rekli bi — svojevrstno atrakcijo. Zurnal najnovejših svetovnih

ploskoval. Denes se je razmeroma dobro držal.

Nato sta nastopila dva mešana para (mixed-double) in sicer Lingova — Kersnig in Dežmanova — Denes. Zmagal je zaradi boljše igre dame zadnji par v razmerju 21 : 15 in 21 : 13. Višek vse prireditve je pa bil gotovo nastop ob teh Madžarov. Igrala sta best of five, t. i. došlovo: kdo je boljši v petih partijah, oziroma kdo si preje pribori zmago. Szabados je še le pokazal vse svoje znanje in zmožnosti. Njegovi drive (udarci) so bili neverjetno sigurni, ostri in precizni. Kabosz je sicer taktično izvrstni igrač, toda Szabados je v prvih dveh setih gladko stril njegov odporn in ga porazil z 21 : 12 in 12 : 5. Tretji set si je priboril Kabosz, četrtega pa zopet Szabados tak, da je igra končala zanj z 4 : 1.

Kdor je videl oboj mojstra, zlasti pa Szabadosa, se pa ni čudil, da so si Madžari zdaj že več let po vrsti priborili svetovno prvenstvo. Szabados je drugi najmočnejši reprezentant Madžarske. Letos je prvak njegov klubski tovariš Barna, ki ga v takšnem pogledu celo nekoliko nadkrije. Vsega skupaj si je mladi igrač dozajd priboril 18 prvenstvo, od teh 1. 1928 svetovno prvenstvo gospodov, potem svetovno prvenstvo v doublu gospodov z Barom, L. 1929 v Berlinu svetovno prvenstvo v mixed doublu in doublu gospodov ter drugo mesto v prvenstvu posameznikov. Letos je prvak Češkoslovaške.

V razgovoru z našim poročevalcem je Szabados omenil, da so naši igrači sicer zelo nadarjeni, toda igrajo precej nervozno, deloma brez smisla, predvsem jim pa manjka bladnokrvnosti. Zdi se mu, da mnogo preveč skrastejo. V glavnem jim pa seve primanjkuje rutina.

Kabosz je drugorazredni madžarski igrač, klub temu pa še vedno prekaša naše. Madžara še danes odpotujeta. Vrneta se v Budimpešto, prihodnji teden pa nastopila v Nemčiji, kamor ju je povabilo več ping-pongarskih klubov.

Po ekshibitskih igri so domači igrači odigrali še nekaj partij, še enkrat sta v mešani doublu nastopila tudi Madžara z našimi damami ter ob zaključku prireditve zopet drug proti drugemu. Vse točke so bile izredno zanimive. V propazandnem pogledu je prireditve prav dobro uspela in bo izvrstna šola za naše igrače.

dogodkov v slikah. Te slike imajo vedno dovolj občudovalcev, kar tudi v polni mesecu zaslužijo.

»Čudno, da nimajo Rigo Murattija, ki imajo celo italijanske knjigede se je čudila nedavno pred izložbo Tiskovne zadruge čedna gospodina Vidiš, takšno je to življenje. Čudno, kaj ne? To je tudi premenadno, hm. Saj je promenada tudi kosne vsega, ne le začetek. Nimajo knjig za prijateljice, temveč Rigo Murattija; da, tudi v takšnem razmerju je življenje s knjigami, promenada z življenjem promenada in recimo prosvetljenost napudrane pupe, ko sanja o mogičnih junakih — razbojnikih ter sanja brusi pete po promenadi.

Da, to je najhujši vrag, če je življenje — samo promenada, če človek nikdar ne stopi v knjigarno, ne pogleda v knjigo, temveč — le večno hodi mimo knjigarn in življenja ...

Novice iz Litije

Litija, 11. novembra.

Jutri zvečer bo predaval v litijskem Sokolskem domu Ljubljansk g. Vekoslav Bučar o sokolski organizaciji Predavatelj g. Bučar je v našem kraju znan od zadnjega lužiškorskega večera, ki ga je priredil pod okriljem Sokola. Predavanje se bo začelo ob 20. uri in bo brez vstopnine. Vršilo se bo v okviru sokolske ideje šolske, ki se vrši pri naših trikraft tedensko že od 27. oktobra.

Prijejšnji petek in soboto je predaval telovadni učitelj g. Ivan Lavrenčič iz Maribora. Tako kakor si je zamislil telovadob naše dece g. predavatelj in je potem tudi praktično izvajal, bi naj vodil prav vsak sokolski vaditelj. Koristi bi imela od tega vsa organizacija, saj bi se napolnilo naše sokolske telovadnice s številno deco. Njegov princip: telovadni z deco — otroško se že izvaja v mnogih krajih.

Naš Sokol je otvoril plesno šolo, za katero se seveda najbolj navdušuje mladina in pa ženski svet. Prva plesna vaja je pokazala, da je plesna dvorana bolj pričvrščena za ženski svet, kakor pa za naše fante. Zato je bilo tudi mnogo deklek brez plesalcev. Tak ples pa seveda nič ne veja ... Včasih so zahajali Ljubljaničani prav radi na litijski prireditve, morda se bo našel tudi odsljek junak, ki bi ga veseleil ples z našimi deklekti; če se ne bodo pobrigali za kavalirje naši cagovci.

Smolo, prav za prav veliko nesrečo, je imela pred dnevi litijski gospodin P. Sla je v Ljubljano, s seboj pa je imela vso mesečno plačo. Ko je korakala po Prešernovi ulici, je stisnila denarnico s svojim bogastvom pod padzduhu. Prirediški do pošte pa je zapalač, da ni denarnice z njenim mesečno plačo nikjer. Morda je našel denar kak poštenjak, ki si ne bo hotel delati težke vesti zaradi tujega denarja, gospodinica pa bo le prisla do svojega prepotrebnega novca.

Nedavno se je razširila med prebivalci na gradu Ponovičev vest, da bodo morali zapustiti še pred pričetkom zime svoja stanovanja. Kakor znano, pride v ta grad, ki je last banske uprave, mlatisko zavetišče, ki bo uporabilo pretežno večino prostorov zase. Dosedanji stanovalci pa so po večini grajski uslužbenici, ki oskrbujejo obširno bansko veleposestvo. Ob stvarni utemeljitvi pa so merodajni činitelji

preklicali prvočno vest; iz grajskega poslopa se izselita le dve stranki, drugi pa bodo ostali še v službi graščinske uprave.

Kako nevarna je vožnja s tujimi motorji, ki jim ne poznajo dobro mašinerije je pokazala zadnji nezgoda g. J. Zarad majhnega defekta je pustil neki oficir iz Celja svoj motor v Litiji. Medtem so mu napako zlahka popravili, g. J., ki je imel drugačen motor, pa je zahajal tujega. Na splošni cesti je motociklista na frtiškem ovinku spodneslo, udaril je v robnik trotoarja in telefoni na tla. Ljudje so ustavili motor ter izvlekli poškodovanca iz pod voza, vsega pobitega in blatnega.

Iz gledališke pisarne

DRAMA.

Začetek ob 20.

Torek, 11.: Zaprti. Sreda, 12.: Kraljevna Haris. Red C. Četrtek, 13.: Gospa ministrica, Izven. Ljudska predstava pri znižanih cenih. Petek, 14.: Gostovanje v Kranju: ob 15. ur. »Razbojniki«, ob pol 21. »Gospa ministrica. Sobota, 15.: Sveti plamen. Red D.

Ljubljanska drama vprizori danes v sredo dne 12. t. m. izvirno slovensko dramo »Kraljevna Haris«. Ker bo to zadnja vprizoritev tega dela, še prav posebno opozarjam vse one, ki se zanimajo za našo izvirno dramsko literaturo. Predstava se vrši za abonma reda C.

OPERA.

Začetek ob 20.

Torek, 11.: Zaprti. Sreda, 12.: Vesela vojna. Red B. Četrtek, 13.: Lohengrin. Gostovanje Marija Simanca. Red C. Petek, 14.: Zaprti. Sobota, 15.: Mascotta. Izven.

Po dolgi letih gostuje v soboto 22. t. m. g. Stepijanovski, član opere v Katovicah, v Čajkovskega operi »Onegin«. Gost, ki je bil takoj po prevratu član naše opere, si je pridobil takrat obilo simpatij in veliko priljubljenost. V teh letih, ko je bil od nas, je svoje odlične kvalitete izpolnil in bo zanimal vsakogar, ki ga je poznal prej. Predstava se vrši za abonma reda B.

V četrtek se pojde »Lohengrin« z g. Simencem v naslovni partijs. Kot Elsa nastopi prvič na našem odrvu gledališča. Majdičeva, dalje pojevo večje partie ga, Thierrey ter gg. Primozič, Križaj, Grba. Sodeluje ponovno operni zbor. Dirigent ravnatelj Polič. Predstava se vrši za abonma reda C.

Marlo Šimenc, najpopularnejši slovenski tenorist, nastopi v četrtek dne 13. t. m. v naslovni partijs opere »Lohengrin« v naši operi. V partiji, v kateri je imel v Zagrebu in Beogradu ogromen uspeh, je tudi pri nas o prilikih zadnjega gostovanja že popolno, nedeljeno priznanje. Istočasno nastopi kot Kralj prijubljeni na ožji rojata basist g. Križaj. Opaziramo na to zanimivo predstavo v srednji leti.

35 letnica trboveljskega »Zvona«

V nedeljo dne 9. t. m. je proslavljen pevsko društvo »Zvon« iz Trbovelja svojo 35 letnico obstoja z izredno pestrim koncertom v Sokolskem domu in ob navzočnosti 11 ih pevskih zastopstev iz raznih krajev.

Bla je slika presenetljive pevske podeželske delavnosti in lepo znamenje, da tudi v mladini še evete hrepenejo po »harmoniji duše in srca. Moški zbor »Zvona« je otvoril koncert z Ravnikovo »Kam si šla mladost«, ki je težka preizkušnja za intačno jakost slehernega zborja. Po brezhibnem izvajanju je sledil Adamičev »Scherzo« ob spremljevanju orkestra, ki očituje lepo vigranost in redek ritmičen čut. Po slednji pesmi je vpris 45 članov in članke broječega zborna »Zvona« podal njega predsednik g. Pleškovič kratek historij drštva in se spomnil ustavniteljev ter najstarejših sodelavcev zborna. Iz načionalno-družabnega početka je dvignil duševni oči »Zvona« g. Oskar Moll društvo na ugledno koncertno višino. Na odrvu so čestitali s cvetnimi in častnimi poklonili zastopniki raznih drštva in korporacij. Hubadovo pevsko župo so zastopali zvezni pevovod Zorko Preljovec, podpredsednik šturm in tajnik Grčar. Prvi je sponzoril društvo Hubadove bodrilne pozdrave. Zatem so se skratkimi govorili z »Zvonom« zastopniki in zastopniki ljubljanske »Glasbene Matice«, »Učiteljskega zborna«, »Ljubljanskega zborna«, »Slavice«, društva »Krakovo - Trnovo«, »Gankare«, »Zvona« iz Šmartnega in »Grafike« iz Ljubljane. Mladinski zbor Glasb. društva Zagorje je ganljivo zasedel troje narodnih pesmi pod vodstvom g. učitelja Koprivena. Delavski otroci so načrivali s svojim korajšnjim, a pobožno-naučuščim nastopom nepozabno mil vltis. Moški zbor »Zvona« iz Šmartnega je pod vodstvom g. Kovačiča strurno odpel Vodopivec: »Ob večerni uri« in Hajdukov: »Slavo Slovence. Mešani zbor šmartnega »Zvona« pa je vsled obolelosti pevk odpadel.

Pod vodstvom g. D. Čandra je — kot ostali izvajajoči — brez not(!) izvajal mešani zbor glasbenega društva Hrastnik dvoje mešanih zborov: Ant. Schwaba »Še ena«, in Davorina Jenka »Vračara«, naslednjo s spremljevanjem orkestra »Vračar«

K. R. G. Brown:

50

Vitez enega dne

Roman

Mlad fant, zločinec je po obrazu, — se je oglasil dr. Bunting. — Običen kot postopač — star, oguljen suknjič in raztrgane hlače. Daleč še ne more biti.

Dobro, gospod, — je dejal oroznik. — Torej jaz greš, gospoda. Dolgo se ne bo veselil svobode. — Salutiral je, se obrnil okorno in odšel, kakor da se ni nič zgodilo. Sicer pa — vsak človek je zmotljiv.

Ko je njegova visoka postava v modri obleki izginila v daljino, je dejal dr. Bunting:

Zelo nesrečno naključje, Walter, zares zelo nesrečno.

Sir Walter ga je pogledal in v njevem pogledu je bilo nekaj, kar je prisilil dr. Buntinga stopiti korak nazaj. Gospod poslanec je porinil svojega sorodnika v stran, planil iz garaže, odprl vrata avtomobila, sedel k volanu, zapolutil za seboj vrata in pritisnil na starter. Ko je motor že ročil, se je prikazal pri okencu presenečeni obraz dr. Buntinga.

— Pa se menda že ne misliš odpeljati nazaj, Walter? Hotel sem ti pokazati sliko.

Sir Walter ga je znova pogledal takoj, kakor bi ne upal pogledati nobenega svojega volitca.

— Ha! Zavolio tebe sem izgubil že dovolj časa. Horac. Če primejo tega fala, me takoj obvesti. Ostal bi najraje sam tu in uredil to zadevo, pa imam opoldne sejo. In če bo končno v vaših rokah, — je nadaljeval strupeno. — pošči koga, ki ne bo imel v glavi slame namesto možganov, da ga bo do mojege prihoda zadrljal.

Po tej zadnji zbadljivki je pognal avtomobil in prepustil presenečenega sorodnika razmišljaju o tem, da je kačji pik igrača v primeru z nehvaležnostjo svakov.

Lahko si mislimo, da misli Napoleona na umiku iz Moskve niso bile posebno prijetne. Dalo bi se pa dvomiti, da li so bile tako zelo miračne, kakor one sira Waltera, ko se je vračal domov. Od

trenutka, ko je izvedel, da se je izgubila njegova najdražja slika, je čutil po vrsti žalost, ker je bil ob sliko, veselje, ko so mu povedali, da se je slika nisla, razočaranje, ko je izvedel, da je tat odnesel pete, ogorčenje nad orožnikovo zabitostjo in obup nad Horacovo neodrostjo. Zdelen se mu je, da je pretrpel zadnje tri ure več nego pretrpe drugi ljudje vse življenje. Jezilo ga je tudi, da ni obrnil in da je šel z doma na teče. Skratka, življenje je videl v zelo mračnih barvah. Čeprav je bilo krasno poletno jutro.

Toda usoda mu je hotela pokazati življenje še bolj črno. Pesimisti pravijo, da pohlevnemu dežju rad sledi namiv. S tem hočajo reči, da nesreča nikoli ne pride sama. Dokaz imamo takoj pri rokah. Sir Walter je bil ves zatopljen v misli na udarce, ki so ga bili zadeli. Komaj je pa prevozel dober kilometr, ko je strahovito počilo in avtomobil je kar poskočil. Vsak avtomobilist ve, kaj to pomeni.

— Proklet! — je vzklknil sir Walter ves iz sebe. Ustavl je in izstopil, da se prepriča, če je res, kar je slutilo. Sprednja pnevmatika je bila prerezana. Zavozil je bil na razbito steklenico.

Gotovo mnogih šoferjev nič ne podnudi izmenjati pnevmatiko. Toda sir Walter še daleč ni bil tak šofer. Bil je že po naravi neroden, a poleg tega ni bil izkušen v takih rečeh. In tako se je pošteno namučil, predno je na eni strani dvignil avto, snel kolo, nataknal rezervno pnevmatiko, našel in pritrdir vse vijke, spustil avto nazaj in pospravil orodje.

Ko je stal ves izmučen in razgret naslonjen na avtomobil in si otiral potna lica ter preklinal na tihem ves svet, je zasiščiš v daljino avtomobil.

— Vražja strela! — je zamrmral srdito. Naglo je sedel za volan in se pravil na pot. Komaj je pa sedel, je prevozel izza ovinka tuj avto in se ustavil tik pred njegovim. Ta avtomobil je spadal med vozila posebne vrste. V njem sta sedela dva potnika — čedno oblečen mož srednjih let in starejši gospod s kozjo bradicu. Videč, da stoji avtomobil sira Waltera sredi ceste, je mož s kozjo bradicu vstal in zaklical ogorčeno:

Po tej zadnji zbadljivki je pognal avtomobil in prepustil presenečenega sorodnika razmišljaju o tem, da je kačji pik igrača v primeru z nehvaležnostjo svakov.

Izgubili smo našega nad vse ljubljenega dobrega očeta in starega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

+

Izgubili smo našega nad vse ljubljenega dobrega očeta in starega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Antona Burgerja

dirigenta podr. Ljublj. kred. banke, inšpektorja

delegacije ministrstva financ v p.

Pogreb nenadoma preminulega se vrši v Novem mestu v sredo popoldne ob 1/2 5. ur.

V Novem mestu, dne 11. novembra 1930.

Žalujoči ostali

Brez posebnega obvestila

Občina Ljubljana

Mestni pogrebni zavod

Potri globoke žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni, skrbni oče, stari oče, brat, stric, svak, tast, gospod

Fran Koman

posestnik in strojevodja drž. žel. v pokolu

dne 10. t. m. ob 3. uri zjutraj, previden z zakramenti, po težki, mukepolni bolezni izdihnil svojo plemenito dušo.

Pogreb ljubljenega očeta bo v sredo 12. novembra ob 1/2 3.

uri popoldne iz mrtvačnice splošne bolnice na pokopališču k Sv.

Križu.

Ljubljana, dne 10. novembra 1930.

Globočo žalujoče rodbine:

Teršan. Golob. ing. Petrovčič. Jurjovec

+

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno Fran Jevšek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vas v Ljubljani.

— U. umaknite se s tem kolesljem! Mar se naj zavoljo vas ... glej, glej, saj to je sir Walter!

Sir Walter se je ozrl na moža s kozjo bradicu in namršil obrvi, kajti to srečanje mu je bilo neprijetno.

— A, gospod Hopper! Dober dan. To je naključje, da se — hm ... srečamo tu. In gospod — gospod Gibbs, če se ne motim. Nisem vedel, da sta zna.

Gibbs, ki je bil malo presenečen in v zadrgi, ni črnih niti besedice. Pač se je pa Hopper zahteval in prikimal z glavo.

— Kako bi ne bila — z Gibbsom sva že več let prijatelja. Zdaj si ogledujeva oklico. Danes je idealno jutro za izlete v avtomobilom. Čuje, sir Walter, veseli me, da vas vidim. Hotel sem vas vprašati, če bi bili zdaj pripravljeni prodati mi ono sliko. Dal bi zanje več, nego sem ponujal prvotno.

Sir Walter se je zasmjal. Malo prej se je še bal govoriti s komurko, pri pogledu na ta dva znana obraza je pa čutil, da mu je potrebeno sočutje, pa naj pride od te ali one strani.

— Bojim se, gospod Hopper, da je že prepozno. Slika mi je bila snoči ukradena.

Hopper in Gibbs sta bila na videz presenečena.

— Ukradena? — je vzklknil Hopper. — Ni mogoče! To je pa res grozno. Ali vsaj veste, kdo jo je ukradel?

Sir Walter, v katerem je bila želja po sočutju premagala zmisel za opresnost, je stopil bliže in zašepel:

— Med nami rečeno, tativne sem po pravici osumil nekega mladeniča, ki ga je privedel v našo hišo v svoji naivnosti moj sin. Cardinal se piše. Če se ne motim, ste ga videli pri nas. gospod Gibbs.

— Cardinal? — je zamrmral Gibbs.

— Kaj — ta fant, ki je bil na plesu z redečasim dekletem?

Sir Walter je prikimal z glavo.

— U. umaknite se s tem kolesljem! Mar se naj zavoljo vas ... glej, glej, saj to je sir Walter!

Sir Walter se je ozrl na moža s kozjo bradicu in namršil obrvi, kajti to srečanje mu je bilo neprijetno.

— A, gospod Hopper! Dober dan. To je naključje, da se — hm ... srečamo tu. In gospod — gospod Gibbs, če se ne motim. Nisem vedel, da sta zna.

Gibbs, ki je bil malo presenečen in v zadrgi, ni črnih niti besedice. Pač se je pa Hopper zahteval in prikimal z glavo.

— Kako bi ne bila — z Gibbsom sva že več let prijatelja. Zdaj si ogledujeva oklico. Danes je idealno jutro za izlete v avtomobilom. Čuje, sir Walter, veseli me, da vas vidim. Hotel sem vas vprašati, če bi bili zdaj pripravljeni prodati mi ono sliko. Dal bi zanje več, nego sem ponujal prvotno.

Sir Walter se je zasmjal. Malo prej se je še bal govoriti s komurko, pri pogledu na ta dva znana obraza je pa čutil, da mu je potrebeno sočutje, pa naj pride od te ali one strani.

— Bojim se, gospod Hopper, da je že prepozno. Slika mi je bila snoči ukradena.

Hopper in Gibbs sta bila na videz presenečena.

— Ukradena? — je vzklknil Hopper. — Ni mogoče! To je pa res grozno. Ali vsaj veste, kdo jo je ukradel?

Sir Walter, v katerem je bila želja po sočutju premagala zmisel za opresnost, je stopil bliže in zašepel:

— Med nami rečeno, tativne sem po pravici osumil nekega mladeniča, ki ga je privedel v našo hišo v svoji naivnosti moj sin. Cardinal se piše. Če se ne motim, ste ga videli pri nas. gospod Gibbs.

— Cardinal? — je zamrmral Gibbs.

— Kaj — ta fant, ki je bil na plesu z redečasim dekletem?

Sir Walter je prikimal z glavo.

Pes prodaja novine

Slošno znana pariška atrakcija je pes, ki prodaja v okraju Saint-Fargeau v kiosku Cotyjevega lista »Ami du Peuple« novine. Dokler je prodajalka na svojem mestu, se omejuje pes samo na to, da mahata prijazno z repom in vabi kupce. Prodajalka pa rada po obedu malo zadremlje in tako zapusti vsak dan za nekaj ur kiosk. To lahko storiti brez skrbi, kajti pes se imenitno razume na prodajo novin.

Nihče se ne upa v zeti novin, ne da bi jih plačal, kajti pes ne priznava prodaje na kredit. Pes pozna dobro tudi denar in tako ga ni mogoče preslepiti, da bi dal novine pod ceno. Več lahko do vsak, manj pa ne. To je menda edinstveni kolporter na svetu. Sliši na ime »Mirko« in je po rodou ovčar.

General Bliss umrl

Bivši načelnik generalnega štaba ameriške armade v Franciji med svetovno vojno general Bliss je v nedeljo v New Yorku umrl.

Tasker Howard Bliss je bil rojen 1. 1853 v Lewisburgu v Pensilvaniji. Po vsečiščiščih študijah je stopil 1. 1875 v vojaško akademijo. Čez leto dan je bil dodeljen kot poročnik topnjičarskega polku. Brigadni general je postal 1901. Imel je za seboj že dolga leta službe na raznih vojaških akademijah, kjer je predaval o strategiji. Slednjih je postal profesor na mornariški vojni akademiji. V Evropi je nastopil prvič v letih 1895 do 1897, ko je bil ameriški vojaški ataša v Madridu. Med špansko-ameriško vojno 1. 1898 je bil načelnik štaba znanega generalmajorja Jamesa Wilsona. Leta 1902 je vodil zamora pogajanja na Kubi. Naslednjega leta je postal član generalnega štaba ameriške armade. Posegel je zelo agilno v veliko mehiško vstajo.

Med svetovno vojno je bil imenovan za načelnika glavnega štaba ameriške armade v Evropi in sicer 22. septembra 1917. Njemu na ljubo je bila storjena izredna izjemna, ko je dosegel tri meseca po imenovanju starost, v kateri mora ameriški častnik zapustiti aktivno službo. Prezident Wilson je pa napravil izjemo in je generala Blissa takoj po-

klical nazaj v aktivno službo. Bliss je pomagal Wilsonu sestaviti znano Wilsonovo spomenico. Čim je bil sklenjen mir, je dal Bliss vojaški službi slovo.

Zobotehnik trgovca z dekleti

Budimpeštanska policija je bila te dni zaupno obveščena, da zahajajo k neki mladi dami na Barrosovem trgu dekleta. Policija se je prepričala, da res prihaja v dotednem stanovanju vsak dan do 15 mladih deklet, ki odidejo iz stanovanja navadno naravnost na policijo in hočejo imeti potne liste. Uvedena je bila preiskava, med katero je dobila policija več pisemnih opozoril, naj pazi na dotično damo. Izkaže se je, da je damska pregovarjala dekleta, s katerimi se je seznanila navadno na ulici, naj pa posvetuje baletu, nakar jim preskrbi v inozemstvu zelo dobre službe.

Slednjih je policija ugotovila, da vodi to akcijo zobotehnik Josip Gelb, ki je prispev s sumljivo damo nedavno v Budimpešto in se nastanil na Barrosovem trgu. Vsa dekleta, ki so prihajala k podjetju dami, so se moralne pred Gelbom sleči, potem so se pa naga učila plesati posebne plese. Gelb se je izdal za lastnika velikega dunajskega nočnega lokalja. Policija je pa spoznala v njem prebrisana trgovca z dekleti in ga je seveda vtaknila pod ključ. Aretrirana je bila tudi njegova pomočnica.

Načeljaj, načrtejaj, zato načenejš!

13

STROJNIK-KURJAČ

želi stopiti v službo k parnemu stroju. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Trezor«

2801

IZURJENEGA DELAVCA